

UGOTAVLJANJE DRUŽBNE ODGOVORNOSTI Z ANKETO MED ŠTUDENTI IN ZAPOSLENIMI NA UNIVERZI V MARIBORU

Zasl. prof. Dr. Dr. Matjaž Mulej,

Ekonomsko-poslovna fakulteta, Univerza v Mariboru, in
IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

mulej@uni-mb.si,

Prof. Dr. Branka Čagran

Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru, in
IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

branka.cagran@um.si

Povzetek: Trajnost in družbena odgovornost sta uradno in dejansko pogoja, da človeštvo preživi, toda tega dejstva vsi ljudje ne poznajo in ne sprejemajo. Zavest je pogoj za delovanje. Vpogled v zavest in dejstva je pogoj za vpliv na zavest. Univerza v Mariboru poskuša prispevati. O tem govorimo v tem prispevku z vidika anketiranja kot prve faze spreminjanja politične opredelitve v dejansko prakso. Dokumenti, ki označujejo Univerzo v Mariboru kot trajnostno in družbeno odgovorno kot trajnostno in družbeno odgovorno univerzo (TDOUM), so dobili podporo v letih 2012-2014. Vključujejo akcijski program za obdobje 2013-2020. Ni znano, ali sodelavci in študenti Univerze v Mariboru vedo dovolj o TDUM in se zmorejo/hočejo priključiti potrebnim dejavnostim. Tu predstavljena anketa bo morda pomagala.

Ključne besede: Evropska skupnost; ISO 26000; Slovenija; družbena odgovornost; anketa; trajnost; trajnostna in družbeno odgovorna Univerza v Mariboru (TDOUM); Univerza v Mariboru (UM).

DETECTING OF SOCIAL RESPONSIBILITY BY A SURVEY ADDRESSING STUDENTS AND EMPLOYEES OF THE UNIVERSITY OF MARIBOR

Abstract: Sustainability and social responsibility are, officially and in reality, preconditions for the humankind to survive, but not all people know and accept this fact. Awareness is a precondition for action. Insight into awareness and facts is a precondition for impact over awareness. The University of Maribor (UM) is trying to make its contribution, which is discussed here from the viewpoint of making a survey as a first step in making the political statements a practiced reality. UM's documents calling it the sustainable and socially responsible University of Maribor (SSRUM) were passed in 2012-2014, including an official action plan for 2013-2020. Perhaps UM's students and employees know or do not know enough about SSRUM and can/will or not join the needed actions. The survey that we are presenting here might help.

Keywords: European Union; ISO 26000; Slovenia; Social responsibility; Survey; Sustainability; Sustainable and socially responsible University of Maribor (SSRUM); University of Maribor (UM)

IZBRANI PROBLEM IN VIDIK OBRAVNAVANJA

Mednarodni politični položaj žal dokazuje, da so imeli OZN, ISO in EU ter mednarodna združenja naprednih podjetij prav, ko so uveljavljali družbeno odgovornost (podjetij) kot pot iz sedanje krize, ki je globalna kriza vrednot, kulture, etike in norm, ki usmerjajo uporabo človeškega znanja in drugih sposobnosti. Potreben je prehod iz poslovnih in državnih monopolov v družbeno odgovornost, četudi neoliberalizem govori o svobodnem trgu, a ga z monopoli uničuje, ker ne upoštevajo soodvisnosti in celovitosti. Kriza je vidna tudi v tem, da je svetovni skupni dolg enak 286%, torej 2,86 krat večji od svetovnega bruto proizvoda (NYT, Večer, 2015). Hkrati je narava pretirano uničena in naravni viri nepovratno izropani (več v: Hrast et al., 2013; Hrast et al., 2014; Lebe, Mulej, ed., 2014; Mulej, ed., 2013; Mulej, ed., 2014; Mulej, Dyck, ed., 2014). Slovenija spada med članice EU, ki še niso sprejele strategije družbene odgovornosti. Poskušamo pomagati z naslednjo anketo. Z njo bi začeli postopek sedmih korakov iz ISO 26000 za uveljavitev družbene odgovornosti.

VPRAŠALNIK ZA ŠTUDENTE UNIVERZE V MARIBORU O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

Spoštovane študentke, spoštovani študenti UM,

Dokumenti Univerze v Mariboru iz let 2012-2014, vključno z akcijskim programom za obdobje 2014-2020, povedo, da ste študenti 'trajnostne in družbene odgovorne UM' (TDOUM). Realizacija odločitev teče. Kako ste v to vključeni? Prosimo vas, da nam to predstavite v pričujočem anketnem vprašalniku o družbeni odgovornosti (DO). Uporabili ga bomo na vseh članicah UM za študente in zaposlene.

Rektor prof. dr. Danijel Rebolj in prorektorica za kakovost doc. dr. Lučka Lorber in avtorji vprašalnika zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej, prof. dr. Branka Čagran, Anita Hrast, univ. dipl. kom.

Fakulteta (obkrožite):

EPF	FE	FERI	FF	FG	FKBV	FKKT	FL	FNM	FOV	FS	FVV	FZV	MF	PeF	PF
-----	----	------	----	----	------	------	----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	----

Stopnja študija: **Letnik:**

Smer študija: _____

0. Poznate **Univerzo v Mariboru kot trajnostno in družbeno odgovorno** univerzo (TDOUM)?

Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) obkrožite.

Koliko se vključujete v uresničevanje akcijskega programa TDOUM 2014-2020 za razvoj družbene odgovornosti (DO) in kakovosti UM?	1	2	3	4	5
Koliko slišite, berete in se pogovarjate o DO in TDOUM?	1	2	3	4	5
Koliko poznate koncept zelenih delovnih mestih?	1	2	3	4	5
Koliko poznate nove kazalnike za spremljanje, kako se dosega družbena odgovornost, za potrebe mednarodnega razvrščanja univerz (U-Multirank in Green Metric)?	1	2	3	4	5

1. Izrazite mnenje o spodaj navedenih trditvah, vezanih na **pojmovanje družbene odgovornosti (DO)**. *Pri vsaki trditvi naredite znak X pod vam ustrezni odgovor.*

Trditve	Sploh ne drži	Ne drži	Deloma drži	Drži	Povsem drži
DO je odgovornost države/vlade, ne posameznika.					
DO spada med nujne osebne - značajske lastnosti.					
DO prispeva k zdravju.					
DO prispeva k blaginji in dobremu počutju.					
DO manjša in preprečuje stroške, težave in napore.					
DO je enako dobrotelost.					
DO je pogoj preživetja za vse organizacije (podjetja, društva, institucije /zavode ipd.).					
DO krepi svobodo, čut odgovornosti in pravice ljudi.					
DO je pot iz krize sodobne družbe.					
DO je danes neizvedljiva utopija.					
DO pomeni resen študij, red in čistočo, varstvo okolja.					

DO izpostavlja solidarnost / pomoč v stiski.					
DO preprečuje goljufanje, korupcijo, sebičnost ipd..					
DO pomeni medsebojno spoštovanje.					
DO pove, da se poštenost v odnosih splača.					
DO je cenejša kot zdravljenje narave in ljudi.					
DO pove, da se zanesljivost in poštenost partnerjev in do partnerjev bolj splača kot prevare, vsaj dolgoročno.					
DO pove, da so dolgoročni učinki pomembnejši od trenutnih koristi ali škod.					
DO je odgovornost za vpliv na družbo - ljudi in okolje.					

2. Ocenite, kako se osrednje vsebine družbene odgovornosti (DO) iz ISO26000 uresničujejo na vaši članici UM (razen gospodarskih vsebin – 'poslovni partnerji', 'odjemalci').

Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ali 'ne vem' obkrožite.

Vsebine	Ocene				
Odnosi na fakulteti (= upravljanje organizacije) – uresničevanje družbene odgovornosti					
Sodelujem z drugimi študenti pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Sodelujem z učitelji pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Sodelujem z zaposlenimi v skupnih službah pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Študentske pravice in dolžnosti (= človekove pravice) – uresničevanje družbene odgovornosti študentov					
<i>Politične:</i> volitve, soodločanje, demokracija ipd. – so moja praksa.	1	2	3	4	5
<i>Socialne:</i> zdravo študijsko okolje (pomoč v stiski, brez mobinga, zlorabe vpliva, izgorevanja, podkupnin ipd.) – so moja praksa.	1	2	3	4	5
<i>Gospodarske:</i> brezplačen študij, poceni literatura, dostopni štud. domovi, prehranski boni, poceni javni prevoz, ipd. – so moja praksa.	1	2	3	4	5
<i>Kulturne:</i> razlike po veri idr. = OK, možnost komuniciranja (osebno, pisno) brez sovražnega govora, izključevanja ipd. – so moja praksa.	1	2	3	4	5
Študijski proces (= delovna razmerja) – uresničevanje družbene odgovornosti študentov					
Obiskujem predavanja in vaje redno in z aktivnim sodelovanjem.	1	2	3	4	5
Študiram sproti in s pripravo na predavanja in vaje vnaprej.	1	2	3	4	5
Prehajam iz letnika v letnik in diplomiral bom brez zavlačevanja.	1	2	3	4	5
Učim se za znanje, osebno rast (stroko, etiko), ne le za izpite.	1	2	3	4	5
Učim se skupinsko / v parih.	1	2	3	4	5
Vključujem se v raziskovalne projekte.	1	2	3	4	5
Objavljam v slovenskih strokovnih in znanstvenih revijah, zbornikih, monografskih publikacijah.	1	2	3	4	5
Objavljam v tujih strokovnih in znanstvenih revijah, zbornikih, monografskih publikacijah.	1	2	3	4	5
Aktivno sodelujem na konferencah, seminarjih ipd.	1	2	3	4	5
Pasivno sodelujem na konferencah, seminarjih ipd.	1	2	3	4	5
Vpetost v okolje – naravno – uresničevanje družbene odgovornosti študentov					
Sem skrben in sodelujem v akcijah za čisto okolje fakultete.	1	2	3	4	5
Sem skrben in se trudim za čistočo v učilnicah, hodnikih ipd.	1	2	3	4	5
Sem skrben in se trudim za higieno v sanitarnih prostorih.	1	2	3	4	5
Poznam in prenašam na druge Informacije, kako se orientirati pri nas (spletne strani, smerne table ipd.).	1	2	3	4	5
Vpetost v okolje – družbeno – uresničevanje družbene odgovornosti študentov					
Vključujem se v sodelovanje z visokošolskimi zavodi v Sloveniji.	1	2	3	4	5
Vključujem se v sodelovanje z drugimi organizacijami v Sloveniji.	1	2	3	4	5
Vključujem se v mednarodno sodelovanje in mobilnost.	1	2	3	4	5
Redno izvajam športno in drugo rekreacijo – skrb za zdravje.	1	2	3	4	5
Vključujem se v kulturne dejavnosti, obiskovanje le-teh, branje knjig ipd.	1	2	3	4	5

3. Ocenite, kako kot študent/ka uresničujete **načela družbene odgovornost** (iz ISO26000)? *Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ali 'ne vem' obkrožite.*

Načela družbene odgovornosti– praksa med študenti	Ocene				
	1	2	3	4	5
Pristojnost/uradno odgovornost izvajam: ravnam po predpisih, npr. pogojih za vpis.	1	2	3	4	5
Pregledno ravnam: poznam se z drugimi študenti (potrebe, socialni status, študij, rezultati, pripravljenost pomagati ipd.), ne prikrivam dejstev.	1	2	3	4	5
Etično ravnam: sem pošten, zanesljiv, skrben do narave in vseh deležnikov, cenim enakovrednost med študenti ipd.	1	2	3	4	5
Spoštujem interese déležnikov (to so vsi, ki vplivajo (ne samo lastniki) in /ali so pod vplivom dogajanja v šoli, drugod: študenti, starši, štipenditorji, delodajalci, učitelji in drugi zaposleni itd.).	1	2	3	4	5
Spoštujem vladavino prava: med študenti nihče, niti jaz, nima izjemnih pravic niti dolžnosti izven zakona in etike enakopravnosti.	1	2	3	4	5
Spoštujem mednarodne norme delovanja: meni veliko pomeni mir, mednarodno običajna zahtevnost študija ipd.	1	2	3	4	5
Spoštujem človekove pravice: mene raznolikost po narodnosti, veri, spolu, zdravju ipd. ne moti.	1	2	3	4	5
Spoštujem soodvisnost: povezujem znanja iz različnih predmetov in izkušenj.	1	2	3	4	5
Celovitost cenim: ne zadošča mi enostranskost/pristranskost znanja, vednosti in vrednot, ampak upoštevanje vsega bistvenega z vseh bistvenih, povezanih vidikov.	1	2	3	4	5

4. Ocenite **zaključna dela UM** (diplomska, magistrska, disertacije) z vidika **DO**. *Obkrožite odgovor.*

Družbena odgovornost (DO) spada v vsako zaključno delo kot vidik obravnavanja.	Da	Ne	Ne vem
V vsakem zaključnem delu naj bo poglavje o DO – pojavljanje DO v obravnavani temi.	Da	Ne	Ne vem

5. Prosimo, dodajte po svoji presoji in izkušnji z uresničevanjem **DO na vaši članici** in vsej **UM**:

KRITIKE	PREDLOGI	DRUGA MNENJA

Hvala za sodelovanje, skrb in akcijo!

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA PEDAGOŠKE SODELAVKE IN SODELAVCE NA UNIVERZI V MARIBORU O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

Spoštovane pedagoške sodelavke in spoštovani pedagoški sodelavci,

Uradni dokumenti Univerze v Mariboru iz let 2012-2014, vključno z akcijskim programom za obdobje 2014-2020, povedo, da ste pedagoški sodelavci 'trajnostne in družbene odgovorne UM' (TDOUM). Realizacija odločitev teče. Kako ste v to vključeni? Prosimo vas, da nam to predstavite v pričujočem anketnem vprašalniku. Uporabili ga bomo na vseh članicah UM.

Rektor prof. dr. Danijel Rebolj in prorektorica za kakovost doc. dr. Lučka Lorber in avtorji vprašalnika zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej, prof. dr. Branka Čagran, Anita Hrast, univ. dipl. kom.

Članica UM (obkrožite):

EPF	FE	FERI	FF	FG	FKBV	FKKT	FL	FNM	FOV	FS	FVV	FZV	MF	PeF	PF
-----	----	------	----	----	------	------	----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	----

Delovna doba (v letih): _____

0. Poznate **Univerzo v Mariboru kot trajnostno in družbeno odgovorno** univerzo? *Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) obkrožite.*

Koliko se vključujete v uresničevanje akcijskega programa TDOUM 2014-2020?	1	2	3	4	5
Koliko slišite, berete in se pogovarjate o DO in TDOUM?	1	2	3	4	5

Koliko poznate koncept zelenih delovnih mestih?	1	2	3	4	5
Koliko poznate kazalnike spremljanja doseganja stopnje družbene odgovornosti za potrebe razvrščanja univerz (U-Multirank in Green Metric)?	1	2	3	4	5

1. Izrazite stopnjo strinjanja s spodaj navedenimi trditvami, vezanimi na **pojmovanje družbene odgovornosti (DO)**. Pri vsaki trditvi naredite znak X pod vam ustrezni odgovor.

Trditve	Sploh ne drži	Ne drži	Deloma drži	Drži	Povsem drži
DO je odgovornost države/vlade, ne posameznika.					
DO spada med nujne osebne - značajske lastnosti.					
DO prispeva k zdravju.					
DO prispeva k blaginji in dobremu počutju.					
DO manjša in preprečuje stroške, težave in napore.					
DO je enako dobrodelnost.					
DO je pogoj preživetja vseh organizacij (podjetij, društev, institucij/zavodov ipd.).					
DO krepi svobodo, čut odgovornosti in pravice ljudi.					
DO je pot iz krize sodobne družbe.					
DO je danes neizvedljiva utopija.					
DO pomeni resen študij, red in čistočo, varstvo okolja.					
DO izpostavlja solidarnost / pomoč v stiski.					
DO preprečuje goljufanje, korupcijo, sebičnost ipd..					
DO pomeni medsebojno spoštovanje.					
DO pove, da se poštenost v odnosih splača.					
DO je cenejša kot zdravljenje narave in ljudi.					
DO pove, da se zanesljivost in poštenost partnerjev in do partnerjev bolj splača kot prevare vsaj dolgoročno.					
DO pove, da so dolgoročni učinki pomembnejši od trenutnih koristi ali škod.					
DO je odgovornost za vpliv na družbo - ljudi in okolje.					

2. Ocenite, kako se osrednje vsebine družbene odgovornosti iz ISO26000 uresničujejo na vaši članici UM. Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ali 'ne vem' obkrožite.

Vsebine	Ocene				
Odnosi na fakulteti (= upravljanje organizacije) – uresničevanje družbene odgovornosti					
Sodelujem s študenti pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Sodelujem z drugimi učitelji pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Sodelujem z zaposlenimi v skupnih službah pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Pravice in dolžnosti pedagoških sodelavcev (= človekove pravice) – uresničevanje družbene odgovornosti					
<i>Politične:</i> volitve, soodločanje, demokracija ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
<i>Socialne:</i> dopust, zdravo delovno okolje (pomoč v stiski, brez mobinga, izgorevanja, zlorabe vpliva, podkupnin, ipd.) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
<i>Gospodarske:</i> plača po delovni uspešnosti, napredovanje, nadurno delo, nagrajevanje za invencije in inovacije ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
<i>Kulturne:</i> razlike po veri idr. = OK, možnost komuniciranja (osebno, pisno) brez sovražnega govora, brez izključevanja ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Študijski proces z vidika pedagoških sodelavcev (= delovna razmerja) – uresničevanje družbene odgovor.					
Izvajam predavanja, vaje in drugo delo s študenti tudi preko obveznosti.	1	2	3	4	5
Trudim se za aktivno sodelovanje študentov pri študijskem procesu.	1	2	3	4	5
Trudim se za sprotni študij študentov in študij v naprej (pred predavanji ipd.).	1	2	3	4	5
Trudim se za prehajanje študentov iz letnika v letnik in diplomiranje brez zavlačevanja.	1	2	3	4	5
Trudim se za študentovo učenje za osebno rast (stroko, etiko), ne le za izpite	1	2	3	4	5
Spodbujam učenje študentov v parih ali skupinah	1	2	3	4	5
Vključujem študente v raziskovalne projekte	1	2	3	4	5

Publiciram s študenti v slovenskih strokovnih in znanstvenih revijah, zbornikih, monografskih publikacijah	1	2	3	4	5
Publiciram s študenti v tujih strokovnih in znanstvenih revijah, zbornikih, monografskih publikacijah.	1	2	3	4	5
Aktivno sodelujem na konferencah, seminarjih ipd.	1	2	3	4	5
Pasivno sodelujem na konferencah, seminarjih ipd.	1	2	3	4	5
Vpetost v okolje – naravno – uresničevanje družbene odgovornosti					
Sem skrben in sodelujem v akcijah za čisto okolje fakultete.	1	2	3	4	5
Sem skrben in se trudim za čistočo v učilnicah, hodnikih ipd.	1	2	3	4	5
Sem skrben in se trudim za higieno v sanitarnih prostorih.	1	2	3	4	5
Poznam in prenašam na druge Informacije, kako se orientirati pri nas (spletne strani, smerne table ipd.).	1	2	3	4	5
Vpetost v okolje – družbeno – uresničevanje družbene odgovornosti					
Sodelujem z visokošolskimi zavodi v Sloveniji.	1	2	3	4	5
Sodelujem z drugimi organizacijami v Sloveniji.	1	2	3	4	5
Izvajam mednarodno sodelovanje in mobilnost pedagoških sodelavcev.	1	2	3	4	5
Izvajam športno in drugo rekreacijo – skrb za zdravje.	1	2	3	4	5
Sodelujem v kulturnih dejavnosti, obiskujem le-te, berem knjige ipd.	1	2	3	4	5
Poslovanje in odnosi z odjemalci – uresničevanje družbene odgovornosti					
Zanesljivost in poštenost ter skrb za zdrave razmere v odnosih do sodelavcev (vpliv na njih, njihov vpliv na študente in zaposlene) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Zanesljivost in poštenost ter skrb za zdrave razmere v odnosih do zunanjih poslovnih partnerjev – dobaviteljev, kupcev, konkurentov, države (vpliv na njih, njihov vpliv na študente in zaposlene) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Nepodkupljivost, primerno plačilo, plačilni roki in drugi pogoji – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje in skrb za avtorske in druge lastninske pravice – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Preprečevanje in razreševanje sporov, pritožb in kaznivih dejanj – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Vrhunska kakovost pedagoškega, raziskovalnega in drugega dela – to je moja praksa.	1	2	3	4	5

3. Ocenite, kako se **načela družbene odgovornosti** (iz ISO 26000) uresničujete pri vodenju, raziskovanju, pouku in drugem delu **pedagoških sodelavcev na vaši članici UM? Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ali 'ne vem' obkrožite.**

Načela – praksa pedagoških sodelavcev po vaši oceni:	Ocene				
Pristojnost/uradna odgovornost: ravnanje po predpisih in etiki, npr. pri vodenju, ocenjevanju sodelavcev, napredovanju, plačevanju, delovnih obveznostih, stikih ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Preglednost: dostopnost informacij pedagoških sodelavcev o študentih (potrebe, socialni status, študij, rezultati ipd.) in drugih, ne prikrivam dejstev – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Etično ravnam: poštenost, zanesljivost, skrbnost do narave in vseh deležnikov, enakovrednost ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje interesov deležnikov (= vsi, ki vplivajo (ne samo lastniki) in/ali so pod vplivom dogajanja v šoli, drugod (študenti, starši, štipenditorji, delodajalci, profesorji in drugi zaposleni itd.) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje vladavine prava: nihče nima izjemnih pravic niti dolžnosti izven zakona in etike enakopravnosti – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje mednarodnih norm delovanja: mir, mednarodno običajna zahtevnost za odličnost dela ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje človekovih pravic: raznolikost po narodnosti, veri, spolu, zdravju ipd. je OK / ne moti – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Soodvisnost: povezovanje znanj iz različnih oddelkov, med-funkcijsko sodelovanje pedagoških sodelavcev, nič birokratskega zapiranja 'za svoj plot' ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Celovitost: upoštevanje bistvenega z mnogo različnih bistvenih vidikov, ne le enega niti s čisto vseh, in povezave med vidiki – »demokracija ni preglasovanje, ampak enakopravno upoštevanje različnih pogledov in argumentov, ne moči, za čim več celovitosti« – to je moja praksa.	1	2	3	4	5

4. Ocenite **zaključna dela UM** (diplomska, magistrska, disertacije) z vidika **DO**. *Obkrožite odgovor.*

Družbena odgovornost (DO) spada v vsako zaključno delo kot vidik obravnavanja.	Da	Ne	Ne vem
V vsakem zaključnem delu naj bo poglavje o DO – pojavljanje DO v obravnavani temi.	Da	Ne	Ne vem

5. Prosimo, dodajte po svoji presoji in izkušnji z uresničevanjem **DO na vaši članici** in vsej **UM**:

KRITIKE	PREDLOGI	DRUGA MNENJA

Hvala za sodelovanje, skrb in akcijo!

ANKETNI VPRAŠALNIK ZA NEPEDAGOŠKE SODELAVCE NA UNIVERZI V MARIBORU O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

Spoštovane nepedagoške sodelavke in spoštovani nepedagoški sodelavci,

Uradni dokumenti Univerze v Mariboru iz let 2012-2014, vključno z akcijskim programom za obdobje 2014-2020, povedo, da ste nepedagoški sodelavci 'trajnostne in družbeno odgovorne UM' (TDOUM). Realizacija odločitev teče. Kako ste v to vključeni? Prosimo vas, da nam to predstavite v pričujočem anketnem vprašalniku. Uporabili ga bomo na vseh članicah UM.

Rektor prof. dr. Danijel Rebolj in prorektorica za kakovost doc. dr. Lučka Lorber in avtorji vprašalnika zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej, prof. dr. Branka Čagran, Anita Hrast, univ. dipl. kom.

Članica UM (obkrožite):

EPF	FE	FERI	FF	FG	FKBV	FKKT	FL	FNM	FOV	FS	FVV	FZV	MF	PeF	PF	Rekt.	ŠD	UKM
-----	----	------	----	----	------	------	----	-----	-----	----	-----	-----	----	-----	----	-------	----	-----

Delovna doba (v letih): _____

1. Poznate **Univerzo v Mariboru kot trajnostno in družbeno odgovorno** univerzo? *Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) obkrožite.*

Koliko se vključujete v uresničevanje akcijskega programa TDOUM 2014-2020?	1	2	3	4	5
Koliko slišite, berete in se pogovarjate o DO in TDOUM?	1	2	3	4	5
Koliko poznate koncept zelenih delovnih mestih?	1	2	3	4	5
Koliko poznate kazalnike spremljanja doseganja stopnje družbene odgovornosti za potrebe razvrščanja univerz (U-Multirank in Green Metric)?	1	2	3	4	5

1. Izrazite stopnjo strinjanja s spodaj navedenimi trditvami, vezanimi na **pojmovanje družbene odgovornosti (DO)**. *Pri vsaki trditvi naredite znak X pod vam ustrezni odgovor.*

Trditve	Sploh ne drži	Ne drži	Deloma drži	Drži	Povsem drži
DO je odgovornost države/vlade, ne posameznika.					
DO spada med nujne osebnostne - značajske lastnosti.					
DO prispeva k zdravju.					
DO prispeva k blaginji in dobremu počutju.					
DO manjša in preprečuje stroške, težave in napore.					
DO je enako dobredelnost.					
DO je pogoj preživetja vseh organizacij (podjetij, društev, institucij/zavodov ipd.).					
DO krepi svobodo, čut odgovornosti in pravice ljudi.					
DO je pot iz krize sodobne družbe.					
DO je danes neizvedljiva utopija.					
DO pomeni resen študij, red in čistočo, varstvo okolja.					

DO izpostavlja solidarnost / pomoč v stiski.					
DO preprečuje goljufanje, korupcijo, sebičnost ipd..					
DO pomeni medsebojno spoštovanje.					
DO pove, da se poštenost v odnosih splača.					
DO je cenejša kot zdravljenje narave in ljudi.					
DO pove, da se zanesljivost in poštenost partnerjev in do partnerjev bolj splača kot prevare, vsaj dolgoročno.					
DO pove, da so dolgoročni učinki pomembnejši od trenutnih koristi ali škod.					
DO je odgovornost za vpliv na družbo - ljudi in okolje.					

2. Ocenite, kako se osrednje vsebine družbene odgovornosti iz ISO26000 uresničujejo na vaši članici UM. Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ali 0 (ne vem) obkrožite.

Vsebine	Ocene				
Odnosi na fakulteti (= upravljanje organizacije) – uresničevanje družbene odgovornosti					
Sodelujem s študenti pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Sodelujem z učitelji pri upravljanju fakultete.	1	2	3	4	5
Sodelujem z drugimi zaposlenimi v skupnih službah pri upravljanju fakultete	1	2	3	4	5
Pravice in dolžnosti nepedagoških sodelavcev (= človekove pravice) – uresničevanje družbene odgovor.					
<i>Politične:</i> volitve, soodločanje, demokracija ipd. – so moja praksa	1	2	3	4	5
<i>Socialne:</i> dopust, zdravo delovno okolje (pomoč v stiski, brez mobinga, izgorevanja, zlorabe vpliva, podkupnin, ipd.) – so moja praksa	1	2	3	4	5
<i>Gospodarske:</i> plača po delovni uspešnosti, napredovanje, nadurno delo, nagrajevanje za inovacije in inovacije ipd. – so moja praksa	1	2	3	4	5
<i>Kulturne:</i> razlike po veri idr. = OK, možnost komuniciranja (osebno, pisno) brez sovražnega govora, brez izključevanja ipd. – so moja praksa	1	2	3	4	5
Študijski proces z vidika nepedagoških sodelavcev (= delovna razmerja) – uresničevanje družbene odgovor.					
Nudim pomoč za predavanja, vaje in drugo delo s študenti tudi preko obveznosti	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za aktivno sodelovanje študentov pri študijskem procesu	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za sproti študij študentov in študij v naprej - pred predavanji ipd.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za prehajanje študentov iz letnika v letnik in diplomiranje brez zavlačevanja.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za študentovo učenje za osebno rast (stroko, etiko), ne le izpite.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za učenje študentov v parih ali skupinah.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za vključevanje študentov v raziskovalne projekte.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za publiciranje s študenti v slovenskih strokovnih in znanstvenih revijah, zbornikih, monografskih publikacijah.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za publiciranje s študenti v tujih strokovnih in znanstvenih revijah, zbornikih, monografskih publikacijah.	1	2	3	4	5
Aktivno sodelujem na konferencah, seminarjih ipd. nepedagoških sodelavcev.	1	2	3	4	5
Pasivno sodelujem na konferencah, seminarjih ipd. nepedagoških sodelavcev.	1	2	3	4	5
Vpetost v okolje – naravno – uresničevanje družbene odgovornosti					
Sem skrben in sodelujem v akcijah za čisto okolje naše članice UM	1	2	3	4	5
Sem skrben in se trudim za čistočo v učilnicah, hodnikih ipd.	1	2	3	4	5
Sem skrben in se trudim za higieno v sanitarnih prostorih.	1	2	3	4	5
Poznam in prenašam na druge Informacije, kako se orientirati pri nas (spletne strani, smerne table ipd.).	1	2	3	4	5
Vpetost v okolje – družbeno – uresničevanje družbene odgovornosti					
Nudim pomoč za sodelovanje z visokošolskimi zavodi v Sloveniji.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za sodelovanje z drugimi organizacijami v Sloveniji.	1	2	3	4	5
Nudim pomoč za mednarodno sodelovanje in mobilnost pedagoških sodelavcev.	1	2	3	4	5
Pratificiram športno in drugo rekreacijo – skrb za zdravje.	1	2	3	4	5
Aktivno sodelujem v kulturnih dejavnosti, obiskovanju le-teh, berem knjige ipd.	1	2	3	4	5
Poslovanje in odnosi z odjemalci – uresničevanje družbene odgovornosti					
Zanesljivost in poštenost ter skrb za zdrave razmere v odnosih do sodelavcev (vpliv na njih, njihov vpliv na študente in zaposlene) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5

Zanesljivost in poštenost ter skrb za zdrave razmere v odnosih do zunanjih poslovnih partnerjev – dobaviteljev, kupcev, konkurentov, države (vpliv na njih, njihov vpliv na študente in zaposlene) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Nepodkupljivost, primerno plačilo, plačilni roki in drugi pogoji – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje in skrb za avtorske in druge lastninske pravice – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Preprečevanje in razreševanje sporov, pritožb in kaznivih dejanj – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Pomagam za odličnost pedagoškega, raziskovalnega in drugega dela – to je moja praksa.	1	2	3	4	5

3. Ocenite, kako se **načela družbene odgovornosti** (iz ISO 26000) uresničujete pri pomoči za vodenje, raziskovanje, pouk in drugem delu **nepedagoških sodelavcev na vaši članici UM**? *Izbrano oceno od 1 (nezadostno) do 5 (odlično) ali 'ne vem' obkrožite.*

Načela – praksa nepedagoških sodelavcev po vaši oceni:	Ocene				
Pristojnost/uradna odgovornost: ravnanje po predpisih in etiki, npr. pri vodenju, ocenjevanju sodelavcev, napredovanju, plačevanju, delovnih obveznostih, stikih ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Preglednost: dostopnost informacij nepedagoških sodelavcev o študentih (potrebe, socialni status, študij, rezultati ipd.) in drugih, ne prikrivam dejstev – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Etično ravnanje: poštenost, zanesljivost, skrbnost do narave in vseh deležnikov, enakovrednost ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje interesov deležnikov (= vseh, ki vplivajo (ne samo lastniki) in/ali so pod vplivom dogajanja v šoli, drugod (študenti, starši, štipenditorji, delodajalci, profesorji in drugi zaposleni itd.) – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje vladavine prava: nihče nima izjemnih pravic niti dolžnosti izven zakona in etike enakopravnosti – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje mednarodnih norm delovanja: mir, mednarodno običajna zahtevnost za odličnost dela ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Spoštovanje človekovih pravic: raznolikost po narodnosti, veri, spolu, zdravju ipd. je OK / ne moti – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Soodvisnost: povezovanje znanj iz različnih služb, med-funkcijsko sodelovanje nepedagoških sodelavcev, nič birokratskega zapiranja 'za svoj plot' ipd. – to je moja praksa.	1	2	3	4	5
Celovitost: upoštevanje bistvenega z mnogo različnih bistvenih vidikov, ne le enega niti s čisto vseh, in povezave med vidiki – »demokracija ni preglasovanje, ampak enakopravno upoštevanje različnih pogledov in argumentov, ne moči, za čim več celovitosti« – to je moja praksa.	1	2	3	4	5

4. Ocenite **zaključna dela UM** (diplomska, magistrska, disertacije) z vidika **DO**. *Obkrožite odgovor.*

DO spada v vsako zaključno delo kot vidik obravnavanja.	Da	Ne	Ne vem
V vsakem zaključnem delu naj bo poglavje o DO – pojavljanje DO v obravnavani temi.	Da	Ne	Ne vem

5. Prosimo, dodajte po svoji presoji in izkušnji z uresničevanjem **DO na vaši članici** in vsej **UM**:

KRITIKE	PREDLOGI	DRUGA MNENJA

Hvala za sodelovanje, skrb in akcijo!

NEKAJ SKLEPOV

Anketa je šele v izvajanju. Izidi še ne morejo biti znani. Bodo pomembni, pa tudi nadaljnje faze.

Reference in nekateri viri za poglobljanje

- EU (2011): Communication from The Commission to The European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of the Regions: A Renewed EU Strategy 2011-14 for Corporate Social Responsibility. European Commission. Com(2011) 681 Final. Brussels, 25.10.2011
- Hrast, A., Kojc, S., Mulej, M., editors (2013): *all 8 IRDO International Conferences: Social Responsibility and Current Challenges. Conference Proceedings*. Zbirka Družbena odgovornost. Maribor, IRDO Institute for development of social responsibility,
- Hrast, A., Kojc, S., Mulej, M., editors (2014): *The 9th IRDO International Conference: Social Responsibility and Current Challenges. Conference Proceedings*. Zbirka Družbena odgovornost. Maribor, IRDO Institute for the development of social responsibility,
- ISO (2010): .ISO 26000; See: http://www.iso.org/iso/ discovering_iso_26000.pdf
- Lebe, S. S. and Mulej, M., guest-editors and authors, with coauthors (2014): Social responsibility and holism in tourism. *Kybernetes*, vol. 43
- Mulej, M., guest-editor and author, with coauthors (2014 and 2015): Social responsibility – a new socio-economic order. *Systems Research and Behavioral Science*, vol. 32
- Mulej, M., guest-editor and author, with coauthors (2013): Social Responsibility – measures and measurement. *Systems Practice and Action Research*, vol. 26, iss. 6
- Mulej, M., and co-authors (by ABC order): S. Božičnik, V. Čančer, A. Hrast, T. Jere Lazanski, K. Jurše, Š. Kajzer, J. Knez-Riedl, T. Mlakar, N. Mulej, V. Potočan, F. Risopoulos, B. Rosi, G. Steiner, T. Štrukelj, D. Uršič, Z. Ženko (2013): *Dialectical Systems Thinking and the Law of Requisite Holism*. Litchfield Park, Arizona: Emergent Publications
- Mulej, M., Čagran, B., Hrast, A. (2014): Anketni vprašalnik za zaposlene na Univerzi v Mariboru o družbeni odgovornosti. Working material, approved by Rector's team in August 2014
- Mulej, M., Čagran, B., Hrast, A. (2014): Anketni vprašalnik za študente na Univerzi v Mariboru o družbeni odgovornosti. Working material, approved by Rector's team in August 2014
- Mulej, M., Dyck, R., editors (2014): *Social responsibility beyond neo-liberalism and charity*. 4 volumes. Bentham Science, Shirjah, UAE
- Mulej, M., Kajzer, S. (1998): Ethic of interdependence and the law of requisite holism. In: Proc. of *STIQE '98*, ISRUM, Maribor: 56-67
- NYT, Večer, (2015): The New York Times. Večer, 10. 2. 2015, s. 11
- Potočan, V. in M. Mulej. 2007. *Transition into an Innovative Enterprise*. Maribor: University of Maribor, Faculty of Economics and Business
- Rebolj, D., ed. (2013): 'Strategy of the University of Maribor 2013-2020' University conference that was held on 5 November 2013, University of Maribor, Maribor
www.Univerza-v-Mariboru.si, urednik Iztok Slatinek
- Ženko Z. and M. Mulej (2011): Diffusion of Innovative Behavior with Social Responsibility. *Kybernetes*, 40, 9/10: 1258-1272
- Ženko, Z. (2011): Difuzija inovacij s primeri iz pridobivanja energije in onesnaževanja okolja. In: Boršič, D. in T. Štrukelj, ur. *Sodobna ekonomija in poslovanje*, Maribor: University of Maribor, Faculty of Economics and Business